

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

P8_TA(2017)0474

Εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αναπηρία

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2017 σχετικά με την εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αναπηρία (2017/2127(INI))

(2018/C 356/17)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα άρθρα 2, 9, 10, 19, 168 και 216 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και τα άρθρα 2 και 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ),
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 3, 15, 21, 23, 25 και 26 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCPRD) και την έναρξη ισχύος της στην ΕΕ στις 21 Ιανουαρίου 2011, σύμφωνα με την απόφαση 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη σύναψη, από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη τον κώδικα δεοντολογίας μεταξύ του Συμβουλίου, των κρατών μελών και της Επιτροπής για τη θέσπιση εσωτερικών ρυθμίσεων όσον αφορά την εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη σχετική εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τις καταληκτικές παρατηρήσεις της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, της 2ας Οκτωβρίου 2015, σε συνάρτηση με την αρχική έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽²⁾,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών, αριθ. 5, 1950) και τα πρωτόκολλα αυτής,
- έχοντας υπόψη τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη (ETS αριθ. 35, 1961, που αναθεωρήθηκε το 1996· Σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών αριθ. 163),
- έχοντας υπόψη τη σύσταση Rec(2002)5 του Συμβουλίου της Ευρώπης που απηύθυνε η Επιτροπή των Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την προστασία των γυναικών κατά της βίας, και τη σύσταση CM/Rec(2007)17 για τα πρότυπα και τους μηχανισμούς ισότητας των δύο φύλων,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών (CEDAW) της 18ης Δεκεμβρίου 1979 και το προαιρετικό της πρωτόκολλο της 6ης Οκτωβρίου 1999,
- έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, τη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Μορφωτικά Δικαιώματα και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ⁽³⁾,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ ΕΕ L 23 της 27.1.2010, σ. 35.

⁽²⁾ UNCPRD/C/EU/CO/1.

⁽³⁾ ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 303 της 2.12.2000, σ. 16.

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

- έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας της Επιτροπής, της 2ας Δεκεμβρίου 2015, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες (COM(2015)0615),
- έχοντας υπόψη τη νέα ευρωπαϊκή συναίνεση για την ανάπτυξη με τίτλο: «Ο κόσμος μας, η αξιοπρέπειά μας, το μέλλον μας» — κοινή δήλωση του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και τη σχετική δέσμευση να λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες στο πλαίσιο της αναπτυξιακής συνεργασίας,
- έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής της 2ας Φεβρουαρίου 2017 με τίτλο «Progress Report on the implementation of the European Disability Strategy 2010-2020» (Έκθεση προόδου σχετικά με την εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αναπηρία 2010-2020) (SWD(2017)0029),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 15ης Νοεμβρίου 2010 με τίτλο «Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία 2010-2020: Ανανέωση της δέσμευσης για μια Ευρώπη χωρίς εμπόδια» (COM(2010)0636),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Δεκεμβρίου 2016 σχετικά με την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2015 ⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Σεπτεμβρίου 2016 σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2000/78/EK του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία («οδηγία για την ισότητα στην απασχόληση») ⁽²⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Ιουλίου 2016 σχετικά με την εφαρμογή της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, ιδίως όσον αφορά τις καταληκτικές παρατηρήσεις της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία ⁽³⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Μαΐου 2015 σχετικά με τον κατάλογο θεμάτων που ενέκρινε η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία σε συνάρτηση με την αρχική έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁴⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Οκτωβρίου 2011 σχετικά με την κινητικότητα και την ένταξη ατόμων με αναπηρία και την ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία 2010-2020 ⁽⁵⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 6ης Μαΐου 2009 σχετικά με την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας ⁽⁶⁾,
- έχοντας υπόψη τη σύντομη ενημέρωση της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τίτλο «Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία 2010-2020»,
- έχοντας υπόψη τη μελέτη της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Πολιτικών της Ένωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με τίτλο «Discrimination Generated by the Intersection of Gender and Disability» (Δημιουργία διακρίσεων λόγω της επικάλυψης φύλου και αναπηρίας),
- έχοντας υπόψη το θεματολόγιο του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη,
- έχοντας υπόψη την ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Διαμεσολαβήτριας για το 2016,

⁽¹⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2016)0485.

⁽²⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2016)0360.

⁽³⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2016)0318.

⁽⁴⁾ EE C 353 της 27.9.2016, σ. 41.

⁽⁵⁾ EE C 131 E της 8.5.2013, σ. 9.

⁽⁶⁾ EE C 212 E της 5.8.2010, σ. 23.

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

- έχοντας υπόψη τις εκθέσεις για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα του 2016 και του 2017 του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
  - έχοντας υπόψη τις θεματικές εκθέσεις του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
  - έχοντας υπόψη τα στατιστικά στοιχεία για τις αναπηρίες που εξέδωσε η Eurostat για το 2014 όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, την πρόσβαση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη φτώχεια και τις εισοδηματικές ανισότητες,
  - έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με ένα «Βιώσιμο ευρωπαϊκό μέλλον: η ανταπόκριση της ΕΕ στην Ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη», που δημοσιεύτηκαν στις 20 Ιουνίου 2017,
  - έχοντας υπόψη το εθελοντικό ευρωπαϊκό πλαίσιο ποιότητας για τις κοινωνικές υπηρεσίες (SPC/2010/10/8),
  - έχοντας υπόψη το νέο θεματολόγιο για την αστική ανάπτυξη (A/RES/71/256),
  - έχοντας υπόψη το πλαίσιο Sendai για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών,
  - έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το σχέδιο δράσης για την ισότητα των φύλων 2016-2020,
  - έχοντας υπόψη το σχέδιο δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία (2015-2019),
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων και της Επιτροπής Πολιτισμού και Εκπαίδευσης, την θέση υπό μορφή τροπολογιών της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναίκων και Ισότητας των Φύλων και την γνωμοδότηση της Επιτροπής Αναφορών (A8-0339/2017),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως πολίτες με πλήρη δικαιώματα ⁽¹⁾, όλα τα άτομα με αναπηρία έχουν ίσα δικαιώματα σε όλους τους τομείς της ζωής και δικαιούνται αδιαμφισβήτητη αξιοπρέπεια, ισότιμη μεταχείριση, ανεξάρτητη διαβίωση, αυτονομία και πλήρη συμμετοχή στην κοινωνία·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση ζουν, σύμφωνα με εκτιμήσεις, 80 εκατομμύρια άτομα με αναπηρία, εκ των οποίων 46 εκατομμύρια είναι γυναίκες·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΣΛΕΕ απαιτεί από την Ένωση να καταπολεμά τις διακρίσεις λόγω αναπηρίας κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και δράσεών της (άρθρο 10) και της παρέχει την εξουσία να θεσπίζει νομοθετικά μέτρα για την αντιμετώπιση αυτών των διακρίσεων (άρθρο 19)·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άρθρα 21 και 26 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαγορεύουν ρητά τις διακρίσεις λόγω αναπηρίας και προβλέπουν την ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνία·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η UNCRPD αποτελεί την πρώτη διεθνή συνθήκη ανθρωπίνων δικαιωμάτων που επικύρωσε η ΕΕ, ενώ παράλληλα έχει υπογραφεί και από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ και έχει κυρωθεί από 27 εξ αυτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος χορηγός αναπτυξιακής βοήθειας στον κόσμο και ένας από τους παράγοντες που ασκούν τη μεγαλύτερη επιρροή σε διεθνές επίπεδο·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει δεσμευτεί να εφαρμόσει το θεματολόγιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030 και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) στο εσωτερικό της ΕΕ και σε αναπτυξιακή συνεργασία με τις χώρες εταίρους·

⁽¹⁾ Στο πλαίσιο του παρόντος ψηφίσματος, η έννοια του «πολίτη με πλήρη δικαιώματα» θα πρέπει να γίνεται αντιληπτή κατά την έννοια της UNCRPD, πράγμα που σημαίνει ότι ισοδυναμεί με πλήρη άσκηση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τα άτομα με αναπηρία.

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η UNCRPD ορίζει ότι στα άτομα με αναπηρία συμπεριλαμβάνονται άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, νοητικές, πνευματικές ή αισθητηριακές βλάβες, οι οποίες σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια δύνανται να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ισότιμη βάση με τους άλλους· λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 9 της UNCRPD είναι ιδιαίτερος σημαντικό από την άποψη αυτή·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαιώνει το γεγονός ότι η UNCRPD είναι δεσμευτική για την ΕΕ και τα κράτη μέλη της κατά την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ, όπως είναι επίσης και στις πράξεις παράγωγου δικαίου⁽¹⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι επιτακτική η ανάγκη επιβολής των υφιστάμενων νομοθεσιών και εργαλείων πολιτικής της ΕΕ, ούτως ώστε να μεγιστοποιηθεί ο βαθμός εφαρμογής της UNCRPD·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άτομα με αναπηρία αντιπροσωπεύουν μια ποικιλόμορφη ομάδα και ότι οι γυναίκες, τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι, καθώς και τα άτομα με σύνθετες ανάγκες υποστήριξης, προσωρινές ή αόρατες αναπηρίες αντιμετωπίζουν πρόσθετα εμπόδια και πολλαπλές μορφές διακρίσεων·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άτομα με αναπηρία βαρύνονται με πρόσθετες δαπάνες, λαμβάνουν χαμηλότερα εισοδήματα και αντιμετωπίζουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παροχές αναπηρίας θα πρέπει να θεωρούνται κρατική στήριξη με σκοπό να βοηθούνται τα άτομα να υπερβαίνουν τα εμπόδια προκειμένου να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία, μεταξύ άλλων μέσω της απασχόλησης·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα παιδιά με αναπηρία έχουν δικαίωμα να ζουν με την οικογένειά τους ή σε οικογενειακό περιβάλλον σύμφωνα με το υπέρτατο συμφέρον τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι μέλη οικογενειών συχνά αναγκάζονται να περιορίσουν ή να διακόψουν τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες για να φροντίσουν μέλη της οικογένειας που πάσχουν από αναπηρία·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρχές της UNCRPD δεν σταματούν στις διακρίσεις, διότι υποδεικνύουν με ποιον τρόπο είναι δυνατή η πλήρης άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από όλα τα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους, σε μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι εξακολουθούν να υπάρχουν νέες και αναθεωρημένες νομοθετικές διατάξεις στις οποίες δεν γίνεται καμία αναφορά στην UNCRPD και στην προσβασιμότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσβασιμότητα αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ, ως συμβαλλόμενο μέρος της UNCRPD, έχει καθήκον να διασφαλίζει την ουσιαστική και ενεργό συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία και των αντιπροσωπευτικών τους οργάνωσης στην ανάπτυξη και εφαρμογή νομοθεσίας και πολιτικών, επιδεικνύοντας ταυτόχρονα σεβασμό για διάφορες προσεγγίσεις του ζητήματος της αναπηρίας·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στερεότυπα, οι εσφαλμένες αντιλήψεις και οι προκαταλήψεις αποτελούν μέρος των βαθύτερων αιτιών των διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων των πολλαπλών διακρίσεων, του στιγματισμού και της ανισότητας·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άτομα με αναπηρίες πλήττονται συχνά από έλλειψη υποστήριξης, προστασίας, επικοινωνίας και πληροφόρησης σχετικά με τις υπηρεσίες και τα δικαιώματα υγειονομικής περίθαλψης, προστασίας από τη βία και παιδικής μέριμνας, και έχουν ελάχιστη ή καμία πρόσβαση σε τέτοιες υπηρεσίες και πληροφορίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι το προσωπικό των υπηρεσιών υγείας θα πρέπει να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο στις ειδικές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σημαντικό ποσοστό των 4 εκατομμυρίων ατόμων που βρίσκονται κάθε χρόνο αντιμέτωπα με έλλειψη στέγης πάσχουν από αναπηρίες και σε γενικές γραμμές δεν έχουν συμπεριληφθεί στις ομάδες-στόχους της UNCRPD και της στρατηγικής της ΕΕ για την αναπηρία·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά τις πολυάριθμες διεθνείς συμβάσεις, την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία και τις στρατηγικές, τα άτομα με αναπηρία εξακολουθούν να μη συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία και να μην ασκούν τα δικαιώματά τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία μπορεί να επιτευχθεί μόνο εάν εξασφαλιστεί η συμμετοχή τους στην πολιτική και δημόσια ζωή, όπου συχνά υποεκπροσωπούνται, σύμφωνα με το άρθρο 29 της UNCRPD·

⁽¹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Απριλίου 2013, HK Danmark, συνεκδικαζόμενες υποθέσεις, C-335/11 και C-337/11, ECLI:EU:C:2013:222, σκέψεις 29-30. Απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαρτίου 2014, Z, C-363/12, ECLI:EU:C:2014:159, σκέψη 73. Απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Μαΐου 2014, Glatzel, C-356/12, ECLI:EU:C:2014:350, σκέψη 68.

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

- IΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση προόδου της Επιτροπής καταδεικνύει ότι υπάρχει προφανής καθυστέρηση στην υλοποίηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την UNCRPD τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών· λαμβάνοντας υπόψη ότι εξακολουθούν να υφίστανται προκλήσεις και κενά στο πλαίσιο της στρατηγικής και ότι απαιτείται μακροπρόθεσμη προοπτική για την ευθυγράμμιση των ενωσιακών πολιτικών, της νομοθεσίας και των προγραμμάτων με την UNCRPD·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το μοντέλο της ανεξάρτητης διαβίωσης, όπως υπογραμμίζεται στην UNCRPD, εξασφαλίζει τον υψηλότερο δυνατό βαθμό προσβασιμότητας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσβαση σε άλλες υπηρεσίες, όπως οι προστιτές μεταφορές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες αποτελούν επίσης συνιστώσα της ποιοτικής διαβίωσης και μπορούν να συμβάλουν στην ένταξη των ατόμων με αναπηρία·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη την επιτακτική ανάγκη ύπαρξης καθολικής και ενεργητικής πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στην αγορά εργασίας, δεδομένου ότι η πρόσβαση αυτή είναι ένα από τα κύρια μέσα προώθησης της ανεξαρτησίας των ατόμων με αναπηρία· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό πρόσβασης στην αγορά εργασίας σήμερα ανέρχεται σε 58,5 % έναντι 80,5 % για τα άτομα χωρίς αναπηρία και ότι ορισμένες ομάδες αντιμετωπίζουν πρόσθετες διακρίσεις με βάση το είδος της αναπηρίας, ενώ η κοινωνική οικονομία προσφέρει πολυάριθμες ευκαιρίες απασχόλησης για άτομα με αναπηρία·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η θέσπιση ισχυρότερων κατευθυντήριων γραμμών σε ευρωπαϊκό επίπεδο και η εξασφάλιση επαρκών πόρων, καθώς και η κατάρτιση σε θέματα αναπηρίας, θα μπορούσαν να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα και την ανεξαρτησία των φορέων ισότητας σε εθνικό επίπεδο·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μία από τις τέσσερις προτεραιότητες που καθόρισε η Επιτροπή μετά τη Διακήρυξη του Παρισιού για την προαγωγή της ιδιότητας του πολίτη και των κοινών αξιών της ελευθερίας, της ανοχής και της αποφυγής των διακρίσεων μέσω της εκπαίδευσης είναι «η προώθηση της εκπαίδευσης νέων και παιδιών που προέρχονται από μειονεκτικά περιβάλλοντα εξασφαλίζοντας ότι τα οικεία συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους»·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το κόστος αποκλεισμού των ατόμων με αναπηρία από την αγορά εργασίας είναι υψηλότερο από το κόστος ένταξής τους στον χώρο εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό ισχύει ιδιαίτερα για άτομα με πολλαπλές ανάγκες υποστήριξης, των οποίων τη φροντίδα αναγκάζονται ενδεχομένως να αναλάβουν μέλη της οικογένειας·
- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός των ατόμων με αναπηρία που εργάζονται ενδέχεται να είναι μικρότερος από αυτόν που υποδεικνύουν τα στοιχεία, δεδομένου ότι πολλά άτομα εμπίπτουν στην κατηγορία των «μη απασχολήσιμων» ή εργάζονται στον τομέα της προστατευόμενης απασχόλησης ή σε περισσότερο προστατευμένα περιβάλλοντα και δεν διαθέτουν καθεστώς εργαζομένου, με αποτέλεσμα να μην είναι ορατά στα επίσημα στοιχεία και τις στατιστικές·
- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εργοδότες πρέπει να υποστηρίζονται και να ενθαρρύνονται να διασφαλίζουν τη χειραφέτηση των ατόμων με αναπηρία από την εκπαίδευση μέχρι την απασχόληση· λαμβάνοντας υπόψη ότι για τον σκοπό αυτό η ευαισθητοποίηση των εργοδοτών αποτελεί έναν τρόπο καταπολέμησης των διακρίσεων κατά την πρόσληψη ατόμων με αναπηρία·
- ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η λήψη μέτρων στον χώρο εργασίας έχει καθοριστική σημασία για την προώθηση της θετικής ψυχικής υγείας και την πρόληψη των προβλημάτων ψυχικής υγείας και των ψυχοκοινωνικών αναπηριών·
- ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος χορηγός αναπτυξιακής βοήθειας και ότι διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στην ανάπτυξη προγραμμάτων χωρίς αποκλεισμούς για τα άτομα με αναπηρία·
- ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διακρίσεις στην απασχόληση δεν αποτελούν μεμονωμένο ζήτημα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διακρίσεις στην εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση και τη στέγαση καθώς και η έλλειψη πρόσβασης στις μεταφορές είναι εξίσου διαδεδομένες με τις διακρίσεις στην απασχόληση·
- ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 75 % των ατόμων με βαριά αναπηρία στην ΕΕ δεν έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν πλήρως στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η υποαπασχόληση καθώς και η ανεργία μπορούν να αποτελέσουν πρόβλημα ιδιαίτερα για τα άτομα με διαταραχές του αυτιστικού φάσματος ή για τους κωφούς και τα άτομα με προβλήματα ακοής, καθώς και για τους τυφλούς και τα άτομα που πάσχουν συγχρόνως από κώφωση και τύφλωση·

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

- Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΣΒΑ και ο πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων θα μπορούσαν δυνητικά να αποτελέσουν μέσο εφαρμογής της UNCRPD·
- ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη δικαιοπρακτικής ικανότητας συνιστά σημαντικό εμπόδιο στην άσκηση του δικαιώματος ψήφου, μεταξύ άλλων και στις ευρωπαϊκές εκλογές·
- ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 34 % των γυναικών με πρόβλημα υγείας ή αναπηρία έχουν βιώσει σωματική ή σεξουαλική βία από σύντροφο στη διάρκεια της ζωής τους·
- ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 168 παράγραφος 7 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) παρέχει στα κράτη μέλη την αρμοδιότητα να καθορίζουν τις πολιτικές τους στον τομέα της υγείας και να παρέχουν υγειονομικές υπηρεσίες, καταδεικνύοντας την καθοριστική σημασία της διαβούλευσης και της συνεργασίας με τα κράτη μέλη προκειμένου να επιτύχει η ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία·
- ΛΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 25 της UNCRPD ενισχύει το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία να απολαμβάνουν χωρίς διακρίσεις το υψηλότερο επίπεδο υγειονομικής περίθαλψης που μπορεί να επιτευχθεί·
- ΛΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άτομα με αναπηρία είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στις ελλείψεις των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης, με αποτέλεσμα να εμπλέκονται σε επικίνδυνες για την υγεία συμπεριφορές και να εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά πρόωρου θανάτου·

Σημαντικοί τομείς για δράση

Προσβασιμότητα

1. αναγνωρίζει τη σημασία ενός ολιστικού ορισμού και εφαρμογής της προσβασιμότητας και την αξία αυτής ως βάση για την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών και πραγματικής κοινωνικής ένταξης και συμμετοχής στην κοινωνία για τα άτομα με αναπηρία, όπως αναγνωρίζεται στην UNCRPD και σύμφωνα με τη γενική παρατήρηση αριθ. 2 της UNCRPD, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία των αναγκών των ατόμων με αναπηρία και προωθώντας τον καθολικό σχεδιασμό ως αρχή της ΕΕ·
2. υπενθυμίζει στην Επιτροπή την υποχρέωσή της να ενσωματώσει τη διάσταση της αναπηρίας και να αναπτύξει και να προωθήσει την προσβασιμότητα σε όλους τους τομείς πολιτικής και συνιστά τη δημιουργία μονάδων με πραγματογνωσία σε θέματα προσβασιμότητας, σκοπός των οποίων θα είναι να εξακριβώνουν την εκπλήρωση αυτού του καθήκοντος·
3. καλεί την Επιτροπή να καθορίσει υποχρεωτικές απαιτήσεις σχετικά με την προσβασιμότητα των δημόσιων χώρων και, ιδίως, του δομημένου περιβάλλοντος·
4. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πλήρως και να παρακολουθούν διαρκώς όλες τις νομοθετικές πράξεις που συνδέονται με ζητήματα προσβασιμότητας, συμπεριλαμβανομένων της οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, της δέσμης μέτρων για τις τηλεπικοινωνίες και της οδηγίας για την προσβασιμότητα στον παγκόσμιο ιστό, καθώς και των σχετικών κανονισμών για τις μεταφορές και τα δικαιώματα των επιβατών· καλεί εν προκειμένω την ΕΕ να συντονίζει και να παρακολουθεί την εφαρμογή των πράξεων αυτών, επιπροσθέτως προς προώθηση της κύρωσης της UNCRPD τόσο σε εσωτερικό όσο και σε εξωτερικό επίπεδο·
5. ελπίζει ότι τα νομοθετικά όργανα της ΕΕ θα εγκρίνουν, χωρίς καθυστέρηση, την ευρωπαϊκή πράξη για την προσβασιμότητα· συνιστά, για να τεθεί η UNCRPD σε πλήρη εφαρμογή, το τελικό κείμενο να ενισχύει την προσβασιμότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών για άτομα με αναπηρία και για ανθρώπους με λειτουργικούς περιορισμούς· τονίζει ότι χρειάζονται ολοκληρωμένοι ευρωπαϊκοί κανόνες σχετικά με την προσβασιμότητα των δημόσιων χώρων και του δομημένου περιβάλλοντος, καθώς και σχετικά με την πρόσβαση σε όλα τα μέσα μεταφορών·

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

6. εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι η παρακολούθηση ορισμένων νομοθετικών πράξεων, όπως της οδηγίας για την προσβασιμότητα στον παγκόσμιο ιστό⁽¹⁾ ή του κανονισμού για την προσβασιμότητα στις σιδηροδρομικές μεταφορές (ΠΠΔ ΑΜΚ)⁽²⁾ διεξάγεται μέσω αυτοαξιολόγησης που πραγματοποιείται από τον κλάδο και τα κράτη μέλη και όχι από ανεξάρτητο φορέα· συνιστά, συνεπώς, στην Επιτροπή να αξιολογήσει καλύτερα την συμμόρφωση και εξετάζει το ενδεχόμενο θέσπισης νομοθεσίας σχετικά με την παρακολούθηση, προκειμένου να εξασφαλιστεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, μεταξύ άλλων, για παράδειγμα, κατά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 261/2004⁽³⁾.
7. υπενθυμίζει ότι για την εφαρμογή όλων των υποχρεώσεων που σχετίζονται με την προσβασιμότητα απαιτείται επαρκής χρηματοδότηση σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό και τοπικό επίπεδο· καλεί την ΕΕ να διασφαλίσει ότι όλα τα προγράμματα χρηματοδότησης θα είναι προσβάσιμα, θα ακολουθούν μια προσέγγιση καθολικού σχεδιασμού και θα περιλαμβάνουν χωριστό προϋπολογισμό για την προσβασιμότητα· καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν τις δημόσιες επενδύσεις προκειμένου να εξασφαλιστεί η δυνατότητα πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία τόσο στο φυσικό όσο και στο ψηφιακό περιβάλλον·
8. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αυξήσουν την προσβασιμότητα μέσω της υποστήριξης της ανάπτυξης των ΤΠΕ και υποστηρίζοντας όλες τις πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένων των νεοσύστατων εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ασφάλειας των ατόμων με αναπηρία·
9. τάσσεται υπέρ της μελέτης και της αξιοποίησης των βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την ανεξάρτητη διαβίωση στην ΕΕ·
10. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι ο αριθμός έκτακτης ανάγκης 112 θα είναι πλήρως προσβάσιμος σε όλα τα άτομα που πάσχουν από όλα τα είδη αναπηρίας και ότι όλες οι πτυχές των πολιτικών και των προγραμμάτων μείωσης του κινδύνου καταστροφών θα λαμβάνουν υπόψη όλα ανεξαιρέτως τα άτομα με αναπηρία και θα είναι προσίτες στα άτομα αυτά·
11. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η εκ των προτέρων αιρεσιμότητα όσον αφορά τη δυνατότητα αγοράς προσβάσιμων προϊόντων και υπηρεσιών πριν από τη σύναψη μιας δημόσιας σύμβασης δεν εκπληρώνεται επαρκώς σε εθνικό επίπεδο· για τον σκοπό αυτό, συνιστά τη δημιουργία διαδικτυακής πύλης, βασισμένης σε παρεμφερείς κανόνες με αυτούς που ισχύουν στην περίπτωση των πράσινων δημόσιων συμβάσεων, στην οποία θα περιλαμβάνονται όλες οι κατευθυντήριες γραμμές για την προσβασιμότητα·
12. συνιστά θερμά να καταστούν πλήρως προσβάσιμες και εύχρηστες για τα άτομα με αναπηρία οι διαδικασίες υποβολής καταγγελιών σχετικά με τα δικαιώματα των επιβατών και να ανατεθούν περισσότερες και εξίσου ισχυρές αρμοδιότητες επιβολής στους εθνικούς φορείς επιβολής του νόμου·
13. τονίζει, ειδικότερα, ότι η προσβασιμότητα αποτελεί βασική αρχή της UNCRPD, και προϋπόθεση για την άσκηση άλλων δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στη σύμβαση· υπογραμμίζει ότι σημαντικός αριθμός αναφορών εκ μέρους των ευρωπαίων πολιτών αφορούν την έλλειψη προσβασιμότητας ή την παρουσία αρχιτεκτονικών εμποδίων· υπογραμμίζει ότι το δικαίωμα στην προσβασιμότητα, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 9 της UNCRPD, πρέπει να εφαρμόζεται με ολοκληρωμένο τρόπο για να εξασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στο περιβάλλον, στις μεταφορές, στις δημόσιες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες, καθώς και στις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι η προσβασιμότητα θα αποτελεί υψηλή προτεραιότητα και θα είναι αρτιότερα ενσωματωμένη σε όλους τους τομείς πολιτικής για την αναπηρία·
14. σημειώνει ότι η στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά θα πρέπει να εφαρμόζεται με τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η πλήρης πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε όλες τις πτυχές της·

(¹) Οδηγία (ΕΕ) αριθ. 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 327 της 2.12.2016, σ. 1).

(²) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2014 της Επιτροπής, της 18ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την προσβασιμότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα (ΕΕ L 356 της 12.12.2014, σ. 110).

(³) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ L 46 της 17.2.2004, σ. 1).

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

Συμμετοχή

15. εκφράζει την ικανοποίησή του για το σχέδιο σχετικά με τη θέσπιση της κάρτας αναπηρίας της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, να συμπεριλάβει όλες τις χώρες σε μία μελλοντική μακροπρόθεσμη πρωτοβουλία με σκοπό να διασφαλιστεί πανομοιότυπο πεδίο εφαρμογής με το πεδίο εφαρμογής του ευρωπαϊκού δελτίου στάθμευσης και να συμπεριλάβει επίσης την πρόσβαση σε υπηρεσίες που επιτρέπουν τη συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή και στον τουρισμό·

16. εκφράζει την ανησυχία του για τη συνεχιζόμενη χρήση του ιατρικού μοντέλου για την αναπηρία το οποίο εστιάζει στην ιατρική διάγνωση των ατόμων με αναπηρία και όχι στα περιβαλλοντικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν· παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί σε αναθεώρηση της προσέγγισης αυτής, ιδίως στον τομέα της συλλογής δεδομένων· ζητεί από τα κράτη μέλη να εξετάσουν τρόπους συνεργασίας για την καθιέρωση ενός κοινού ορισμού της αναπηρίας·

17. χαιρετίζει την πρόοδο που σημειώθηκε σε σχέση με την Συνθήκη του Μαρακές· υπογραμμίζει ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην απόφασή του της 14ης Φεβρουαρίου 2017, απεφάνθη ότι η ΕΕ έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για τη σύναψη της Συνθήκης του Μαρακές, δεδομένου ότι το σύνολο των υποχρεώσεων που προβλέπονται στη Συνθήκη του Μαρακές εμπίπτει σε τομέα ο οποίος καλύπτεται ήδη σε μεγάλο βαθμό από τους κοινούς κανόνες της Ένωσης· συνιστά στην ΕΕ και στα κράτη μέλη να καταρτίσουν σχέδιο δράσης ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή της εν λόγω συνθήκης· καλεί την ΕΕ να απόσχει από την κύρωση της επιλογής που αφορά την οικονομική επιβάρυνση·

18. είναι της άποψης ότι τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία πρέπει, ειδικότερα κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού, να συμμορφωθούν με την UNCRPD και ότι θα πρέπει επίσης να συνεχίσουν να προωθούν κατά προτεραιότητα την αποϊδρυματοποίηση και, επιπλέον, να χρηματοδοτούν τις υπηρεσίες υποστήριξης, προκειμένου να μπορέσουν τα άτομα με αναπηρία να υλοποιήσουν το δικαίωμα ανεξάρτητης διαβίωσης εντός της κοινότητας· πιστεύει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί στενά την εφαρμογή από τα κράτη μέλη των προαπαιτούμενων όρων σχετικά με τη μετάβαση από τα ιδρύματα σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας, οι οποίοι πρέπει να είναι συγκεκριμένοι και να αξιολογούνται βάσει σταθερών ποιοτικών κριτηρίων και με διαφανή τρόπο· πιστεύει ότι οι προτάσεις έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο εντάσσονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων και των δανειοδοτήσεων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων θα πρέπει να τηρούν τους κανόνες προσβασιμότητας ακολουθώντας μια προσέγγιση καθολικού σχεδιασμού· θεωρεί ότι για την επίτευξη του σκοπού αυτού δεν μπορούμε να βασιστούμε μόνο στα χρηματοδοτικά μέσα·

19. τονίζει την ανάγκη να εξασφαλιστεί η ελεύθερη πρόσβαση σε μορφές επικοινωνίας προσαρμοσμένες στο είδος της αναπηρίας, και τονίζει ότι η πρόσβαση αυτή αποτελεί προϋπόθεση ζωτικής σημασίας για τη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στα κοινά·

20. εκφράζει την ανησυχία του για τα εμπόδια που δυσχεραίνουν τη συμμετοχή τα οποία αντιμετωπίζουν σε ολόκληρη την Ευρώπη τα άτομα που τελούν υπό επιτροπεία και τα άτομα που ζουν σε ιδρύματα και καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι τα άτομα που στερούνται της δικαιπρακτικής τους ικανότητας θα μπορούν να ασκούν όλα τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στις συνθήκες και τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης· καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν τη συμμετοχή επιταχύνοντας τη διαδικασία αποϊδρυματοποίησης και την αντικατάσταση της υποκατάστατης λήψης αποφάσεων από την υποστηριζόμενη λήψη αποφάσεων·

21. καλεί την Επιτροπή, στο πλαίσιο της σειράς τακτικών εκθέσεων που υποβάλλει σχετικά με την εφαρμογή των οδηγιών 93/109/ΕΚ⁽¹⁾ και 94/80/ΕΚ⁽²⁾, να περιλαμβάνει αξιολόγηση του κατά πόσον οι οδηγίες αυτές ερμηνεύονται κατά τρόπο σύμφωνο με το άρθρο 29 της UNCRPD·

22. υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια με αναπηρία υφίστανται διπλή διάκριση λόγω του φύλου και της αναπηρίας τους, και ενίοτε μπορεί μάλιστα να εκτίθενται σε πολλαπλές διακρίσεις εξαιτίας του φύλου και της αναπηρίας τους σε συνδυασμό σε πολλές περιπτώσεις με τον γενετήσιο προσανατολισμό, την ηλικία, την εθνοτική καταγωγή ή τη θρησκεία·

⁽¹⁾ Οδηγία 93/109/ΕΚ του Συμβουλίου, της 6ης Δεκεμβρίου 1993, για τις λεπτομέρειες άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι (ΕΕ L 329 της 30.12.1993, σ. 34).

⁽²⁾ Οδηγία 94/80/ΕΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1994, περί λεπτομερών κανόνων άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι κατά τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές από τους πολίτες της Ένωσης που κατοικούν σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι (ΕΕ L 368 της 31.12.1994, σ. 38).

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

23. υπενθυμίζει ότι οι γυναίκες με αναπηρία βρίσκονται συχνά σε μειονεκτικότερη θέση σε σύγκριση με τους άνδρες με αναπηρία και είναι συχνά πιο εκτεθειμένες στον κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού·
24. πιστεύει ότι το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων πρέπει να παρέχει καθοδήγηση σε επίπεδο Ευρώπης και κρατών μελών σε ό,τι αφορά την ειδική κατάσταση των γυναικών και των κοριτσιών με αναπηρία, και να διαδραματίζει ενεργό ρόλο στο έργο για την υπεράσισή τους με σκοπό τη διασφάλιση ίσων δικαιωμάτων και την καταπολέμηση των διακρίσεων·
25. υπενθυμίζει ότι η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των ατόμων με αναπηρία συνδέεται στενά με την βελτίωση των συνθηκών για τους συγγενείς που λειτουργούν συχνά ως μη αμειβόμενο προσωπικό φροντίδας, και δεν θεωρούνται μισθωτοί εργαζόμενοι· ενθαρρύνει, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη να παρουσιάσουν εθνικές στρατηγικές για τη στήριξη των άτυπων παρόχων φροντίδας που είναι ως επί το πλείστον γυναίκες συγγενείς των ατόμων με αναπηρία·
26. υπογραμμίζει ότι ο αριθμός των ηλικιωμένων αυξάνεται και ότι, σύμφωνα με την ΠΟΥ, η συχνότητα εμφάνισης αναπηρίας είναι μεγαλύτερη μεταξύ των γυναικών οι οποίες πλήττονται ιδιαίτερα από αυτό το φαινόμενο λόγω του μεγαλύτερου προσδόκιμου ζωής τους· τονίζει ότι, ως εκ τούτου, θα υπάρξει μια αναλογική αύξηση του αριθμού των γυναικών με αναπηρία·
27. επισημαίνει την αξία των μικροοικονομικών μέσων για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη· καλεί τα κράτη μέλη να διευκολύνουν την πρόσβαση των γυναικών με αναπηρία σε αυτά τα μέσα·
28. υπογραμμίζει ότι προκειμένου να διασφαλιστεί η ανεξάρτητη διαβίωση των ατόμων με αναπηρία, είναι απαραίτητη η υποστήριξη της έρευνας και της καινοτομίας με σκοπό την ανάπτυξη προϊόντων που αποσκοπούν στην παροχή βοήθειας στα άτομα με αναπηρία για τις καθημερινές τους δραστηριότητες·

Ισότητα

29. υπογραμμίζει ότι η ισότητα και η απαγόρευση των διακρίσεων αποτελούν τον πυρήνα της στρατηγικής για την αναπηρία·
30. καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει την αναπηρία στη στρατηγική δέσμευσή της για την ισότητα των φύλων 2016-2019·
31. εκφράζει τη βαθιά του λύπη για το παρατεταμένο αδιέξοδο που έχει επέλθει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο όσον αφορά την επίτευξη προόδου όσον αφορά την έγκριση της οδηγίας κατά των διακρίσεων και καλεί τα κράτη μέλη να συμβάλουν στην έγκριση της οριζόντιας οδηγίας κατά των διακρίσεων ⁽¹⁾, προχωρώντας προς την κατεύθυνση μιας ρεαλιστικής λύσης, με την οποία θα πρέπει να επεκταθεί η προστασία έναντι των διακρίσεων σε όλους τους τομείς της ζωής των ατόμων με αναπηρία, μεταξύ άλλων με την αναγνώριση της άρνησης της εξασφάλισης εύλογων προσαρμογών ως μορφής διάκρισης, καθώς και των πολλαπλών και διατομεακών διακρίσεων·
32. εκφράζει την έντονη ανησυχία του για τα υφιστάμενα δεδομένα σχετικά με τις διακρίσεις και την κακοποίηση ατόμων με αναπηρία· εξακολουθεί να ανησυχεί για το χαμηλό ποσοστό καταγγελιών το οποίο οφείλεται στην αδυναμία πρόσβασης σε μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών και αναφορών, στην έλλειψη εμπιστοσύνης και στην άγνοια των δικαιωμάτων· επιμένει ότι πρέπει να συλλεχθούν αναλυτικά ανά φύλο δεδομένα και συνιστά, εν προκειμένω, την ανάπτυξη νέας μεθόδου για τη συλλογή δεδομένων, ιδίως σχετικά με περιπτώσεις άρνησης επιβίβασης και άρνησης παροχής βοήθειας ή μη διαθέσιμης βοήθειας·
33. καλεί τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν ώστε όλοι οι εθνικοί φορείς για την ισότητα να διαθέτουν εντολή για την ανάληψη δράσεως στον τομέα της αναπηρίας και επαρκείς πόρους και ανεξαρτησία για την παροχή της αναγκαίας βοήθειας στα θύματα διακρίσεων, καθώς και να διασφαλίζουν ότι τυχόν επέκταση της εντολής τους θα συνοδεύεται από αύξηση των ανθρωπίνων πόρων·
34. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να χρηματοδοτήσουν την κατάρτιση και να αναπτύξουν πρότυπα ορθής πρακτικής από και για από άτομα με αναπηρία, τις οργανώσεις τους, συνδικαλιστικές οργανώσεις, ομοσπονδίες εργοδοτών, φορείς ισότητας και δημόσιους υπαλλήλους σχετικά με την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων των πολλαπλών και διατομεακών διακρίσεων και των εύλογων προσαρμογών·

⁽¹⁾ Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων, ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού (COM(2008)0426).

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

35. καλεί την ΕΕ να αναπτύξει ερευνητικά προγράμματα σχετικά με τις αρχές της ισότητας κατά την κατάρτιση του πλαισίου για την έρευνα και την ανάπτυξη μετά το πρόγραμμα «Ορίζων 2020».

Απασχόληση

36. υπογραμμίζει ότι η πρόσβαση στην αγορά εργασίας αποτελεί ολιστικό ζήτημα το οποίο απαιτεί την εφαρμογή μέτρων στήριξης που οδηγούν σε αμοιβαία επωφέλη κατάσταση για το άτομο και τον εργοδότη, εξασφαλίζει την κοινωνική ένταξη και θα πρέπει να περιλαμβάνει προσβάσιμες διαδικασίες πρόσληψης, προσβάσιμες μεταφορές από και προς τον χώρο εργασίας, επαγγελματική ανέλιξη και συνεχή κατάρτιση, καθώς και εύλογες προσαρμογές και προσβάσιμους χώρους εργασίας· καλεί την Επιτροπή να επικαιροποιήσει τη συλλογή ορθών πρακτικών σχετικά με την υποστηριζόμενη απασχόληση για ανθρώπους με αναπηρία στην ΕΕ και στις χώρες ΕΖΕΣ-ΕΟΧ·

37. ενθαρρύνει τη λήψη μέτρων θετικής διάκρισης, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης ελάχιστων ποσοστών απασχολησιμότητας ατόμων με αναπηρία στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα·

38. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η άρνηση παροχής εύλογων διευκολύνσεων δε συνιστά διακριτική μεταχείριση στο πλαίσιο της οδηγίας για την ισότητα στην απασχόληση ⁽¹⁾, πράγμα που έχει επικρίνει και η Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία· υπενθυμίζει ότι η οδηγία για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση απαγορεύει στο πρώτο άρθρο της κάθε μορφή διάκρισης λόγω αναπηρίας·

39. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η παγίδα των προνοιακών μέτρων δεν θα παρεμποδίζει τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας και ζητεί να διαχωριστεί το επίδομα αναπηρίας από το επίδομα εισοδήματος, λαμβανομένων υπόψη της ανάγκης για πρόσθετη φροντίδα και των άλλων αναγκών που ενδέχεται να έχουν τα άτομα με αναπηρία, ούτως ώστε να τα άτομα αυτά να μπορούν να ζουν με αξιοπρέπεια και να έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας· καλεί τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο αυτό, να διασφαλίσουν ότι τα επιδόματα αναπηρίας δεν καταργούνται λόγω απασχόλησης·

40. καλεί την Επιτροπή να υποστηρίξει τις κοινωνικές επιχειρήσεις σύμφωνα με τις αρχές που αναφέρονται στη δήλωση της Μπρατισλάβα και στη δήλωση της Μαδρίτης σχετικά με την κοινωνική οικονομία ως σημαντική πηγή ευκαιριών απασχόλησης για τα άτομα με αναπηρία·

41. καλεί τα κράτη μέλη, σύμφωνα με την UNCRPD, να εξετάσουν την άρση όλων των νομικών εμποδίων στην απασχολησιμότητα, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, των μέτρων που αντίκεινται στο άρθρο 2 της UNCRPD, που εμποδίζουν άτομα με αναπηρία να υπογράψουν συμβάσεις εργασίας, να ανοίγουν τραπεζικούς λογαριασμούς και να έχουν πρόσβαση στα χρήματά τους, με αποτέλεσμα τον οικονομικό αποκλεισμό τους, ή οι εθνικές ρήτρες βάσει των οποίων ορισμένες κατηγορίες ατόμων με αναπηρία χαρακτηρίζονται ως «ανίκανα προς εργασία»·

42. τονίζει τη σημασία της αποτελεσματικής επανένταξης και αποκατάστασης, καθώς και των μέτρων ενεργοποίησης και διατήρησης σε μια γιγασκονομία, τα οποία παρέχουν στα άτομα τη δυνατότητα να επιστρέφουν ή να παραμένουν στην εργασία τους έπειτα από ασθένεια ή σωματικές, διανοητικές ή συναισθηματικές αναπηρίες·

43. υπενθυμίζει ότι η επιβάρυνση των ατόμων με αναπηρία και των συντρόφων τους με το κόστος της φροντίδας τους μειώνει όχι μόνο το τρέχον εισόδημά τους, αλλά και τις προοπτικές τους απασχόλησης και το εισόδημα γήρατος·

44. κατανοεί ότι τα μέτρα για την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, συμπεριλαμβανομένων των εθελοντικών ευελικτών και ανοικτών σε όλους ρυθμίσεων εργασίας, όπως η έξυπνη εργασία, η τηλεργασία και το ευέλικτο ωράριο εργασίας, ενδέχεται να είναι ευεργετικές για τα άτομα με αναπηρία και να έχουν θετικό αντίκτυπο στη διανοητική υγεία, δεδομένου ότι εξασφαλίζουν ασφάλεια και σταθερότητα για όλους, αλλά εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι τα ψηφιακά περιβάλλοντα εργασίας ενδέχεται να δημιουργήσουν νέα εμπόδια εάν δεν είναι προσβάσιμα και εάν δεν παρέχονται εύλογες προσαρμογές·

45. καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει ορθές και κακές πρακτικές σε μελλοντικές εκθέσεις ώστε να διευκολυνθούν οι εργοδότες στην αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για την αναπηρία·

46. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι σε ορισμένα κράτη μέλη τα άτομα με αναπηρία που εργάζονται σε προστατευόμενα εργαστήρια δεν αναγνωρίζονται επισήμως ως εργαζόμενοι από τον νόμο, αμείβονται με μισθό χαμηλότερο από τον κατώτατο μισθό και δεν δικαιούνται τις ίδιες κοινωνικές παροχές με τους κανονικούς εργαζόμενους·

⁽¹⁾ Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ L 303 της 2.12.2000, σ. 16).

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

47. εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία για τους νέους με αναπηρία και για τα άτομα που είναι άνεργα για μεγάλο χρονικό διάστημα· καλεί τα κράτη μέλη να εργαστούν κατά προτεραιότητα για την ένταξη των νέων με αναπηρία στην αγορά εργασίας, για παράδειγμα, με τη δημιουργία ειδικών κέντρων παροχής συμβουλών σταδιοδρομίας με σκοπό την παροχή συμβουλών σε φοιτητές και άνεργους νέους σχετικά με τις μελλοντικές σταδιοδρομίες τους, ή στο πλαίσιο του προγράμματος «Εγγύηση για τη Νεολαία»·

48. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν περαιτέρω την ποικιλομορφία ως πηγή οφελών και να ενθαρρύνουν την κατάρτιση χαρτών για την ποικιλομορφία οι οποίοι θα προβάλλουν την προστιθέμενη αξία των ατόμων με αναπηρία στον χώρο εργασίας·

49. καλεί την ΕΕ να διασφαλίσει ότι τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους θα συμπεριληφθούν στην προτεινόμενη δέσμη μέτρων για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής·

Εκπαίδευση και κατάρτιση

50. εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι πολλά παιδιά με αναπηρία παραμένουν αποκλεισμένα από την ποιοτική εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς σε διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ, για παράδειγμα, εξαιτίας των πολιτικών διαχωρισμού, καθώς και των αρχιτεκτονικών εμποδίων, τα οποία συνιστούν μια μορφή διάκριση εις βάρος των παιδιών και των νέων με αναπηρία·

51. υπογραμμίζει ότι η εκπαίδευση και η επαγγελματική κατάρτιση είναι ουσιώδεις για την απασχολησιμότητα των ατόμων με αναπηρία και ότι οι εργοδότες θα πρέπει να συμμετέχουν στη διαδικασία, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη σε όλους τους τομείς οι ανάγκες των ατόμων με αναπηρία, μεταξύ άλλων, και όχι αποκλειστικά, μέσω της συνεκτίμησης των πιθανών οφελών των νέων τεχνολογιών σε τομείς όπως η αναζήτηση εργασίας, η προσωπική ανάπτυξη και η ενίσχυση της ανεξαρτησίας·

52. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να άρουν τα νομικά και οργανωτικά εμπόδια για όλα τα άτομα με αναπηρία, προκειμένου να εξασφαλιστούν συστήματα γενικής εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς·

53. καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν εύλογες προσαρμογές για τους ασκούμενους και ζητεί οι διαδικασίες υποβολής αίτησης για πρακτική άσκηση να είναι προσβάσιμες και να προσφέρονται ειδικές θέσεις πρακτικής άσκησης σε άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων θέσεων πρακτικής άσκησης βάσει κινήτρων για τους εργοδότες·

54. καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι το πρόγραμμα Erasmus+ και άλλα προγράμματα για τη νεολαία, όπως το πρόγραμμα «Εγγύηση για τη Νεολαία» και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, θα είναι πλήρως προσβάσιμα στα άτομα με αναπηρία μέσω εξατομικευμένων εύλογων προσαρμογών και ότι θα τίθενται στη διάθεση των ατόμων με αναπηρία πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους όσον αφορά την προσβασιμότητα ώστε να ενθαρρύνεται η συμμετοχή τους· συνιστά, προς το σκοπό αυτό, να ενισχυθούν στον μέγιστο δυνατό βαθμό τα υφιστάμενα μέσα, όπως, για παράδειγμα, τα μέσα που παρέχονται στο πλαίσιο της ανοικτής σε όλους πλατφόρμας κινητικότητας MapED!·

55. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι δεν περιλαμβάνεται στο νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων ειδικός στόχος για τα άτομα με αναπηρία· τονίζει ότι η τρέχουσα υποαπασχόληση και οι διακρίσεις σε βάρος των ατόμων με αναπηρία στην αγορά εργασίας αποτελούν επίσης σπατάλη πολύτιμων δεξιοτήτων· ως εκ τούτου, καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη της τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία σε όλες τις μελλοντικές πρωτοβουλίες σχετικά με τις δεξιότητες·

56. προτρέπει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν αποτελεσματικά μέτρα με σκοπό την αντιμετώπιση του διαχωρισμού και του αποκλεισμού των μαθητών με αναπηρία στα σχολεία και τα μαθησιακά περιβάλλοντα και να αναπτύξει, στο πλαίσιο αυτό, εθνικά προγράμματα μετάβασης με σκοπό την εξασφάλιση ποιοτικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης χωρίς αποκλεισμούς, τόσο τυπικής όσο και άτυπης, μεταξύ άλλων και για άτομα με αναπηρία για τα οποία απαιτείται υψηλό επίπεδο υποστήριξης, με βάση τις συστάσεις της επιτροπής της UNCRPD·

57. τονίζει τη σημασία της κατάρτισης και επανακατάρτισης του εκπαιδευτικού προσωπικού, ιδίως για την παροχή στήριξης σε άτομα με σύνθετες ανάγκες·

58. συνιστά να γίνει καλύτερη χρήση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ανάπτυξη της Ειδικής Αγωγής και της Εκπαίδευσης χωρίς Αποκλεισμούς ώστε να αξιοποιηθεί στο έπακρο η σημερινή εντολή της·

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

59. υπογραμμίζει την ανάγκη κατάρτισης των καθηγητών και των εκπαιδευτών, ώστε να μπορούν να εργάζονται με παιδιά με αναπηρίες και να τους παρέχουν την κατάλληλη στήριξη· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν προγράμματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης χωρίς αποκλεισμούς, για τους καθηγητές και τους εκπαιδευτές, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις ευρέως φάσματος ενδιαφερομένων μερών, ιδίως των οργανώσεων που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία και επαγγελματίες με αναπηρία·

60. δεδομένου του υψηλού αριθμού ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο μεταξύ των νέων με αναπηρία και/ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ζητεί την περαιτέρω διερεύνηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν η διά βίου μάθηση και η παροχή ελκυστικών εναλλακτικών επιλογών· θεωρεί ότι η προώθηση προγραμμάτων διά βίου μάθησης για τα άτομα με αναπηρία αποτελεί ζωτικό μέρος της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αναπηρία·

61. ενθαρρύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς και τη διά βίου μάθηση μεταξύ εκπαιδευτικών, διοικητικών οργάνων, προσωπικού, σπουδαστών και μαθητών με αναπηρίες·

62. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, παρά τις βελτιώσεις, τα άτομα με αναπηρία εξακολουθούν να διατρέχουν υψηλό κίνδυνο ανεργίας και ότι λιγότερο από το 30 % έχει ολοκληρώσει την τριτοβάθμια ή ισοδύναμη εκπαίδευση, σε σύγκριση με το 40 % περίπου για τα άτομα χωρίς αναπηρία· ζητεί, ως εκ τούτου, από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι νέοι με αναπηρίες και/ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες κατά τη μετάβασή τους από τη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση και/ή την επαγγελματική εκπαίδευση στην εργασία·

63. ενθαρρύνει τα δημόσια ιδρύματα και τις εταιρείες να εφαρμόσουν πολιτικές διαφοροποίησης και εθνικούς χάρτες ποικιλομορφίας·

64. υπογραμμίζει ότι οι νέοι με αναπηρία συμμετέχουν λιγότερο στη σωματική άσκηση από τους συνομηλίκους τους χωρίς αναπηρία και ότι τα σχολεία διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στο θέμα της υιοθέτησης ενός υγιούς τρόπου ζωής· τονίζει ως εκ τούτου πόσο σημαντικό είναι να αυξηθεί η συμμετοχή των νέων με αναπηρία σε αθλητικές δραστηριότητες· καλεί τα κράτη μέλη να εξαλείψουν χωρίς καθυστέρηση όλους τους υφιστάμενους φραγμούς που εμποδίζουν τη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρίες και των ατόμων με ειδικές ανάγκες σε αθλητικές δραστηριότητες·

65. υπενθυμίζει την ανάγκη να γεφυρωθεί το ψηφιακό χάσμα και να εξασφαλιστεί ότι τα άτομα με αναπηρία θα επωφεληθούν πλήρως από την Ψηφιακή Ένωση· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι είναι σημαντικό να βελτιωθούν οι ψηφιακές δεξιότητες και ικανότητες των ατόμων με αναπηρίες, κυρίως μέσω έργων που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα Erasmus+, και καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την προστασία των ευάλωτων πολιτών — συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία — στο Διαδίκτυο, με αποτελεσματικά μέτρα κατά της ρητορικής του μίσους, του εκφοβισμού μέσω διαδικτύου και όλων των μορφών τηλεματικών διακρίσεων, καθώς και με την παροχή περισσότερης εκπαίδευσης στον ψηφιακό γραμματισμό και στην ικανότητα χρήσης των μέσων επικοινωνίας στο πλαίσιο της άτυπης αλλά και της επίσημης εκπαίδευσης· καλεί επίσης τα κράτη μέλη να διαθέτουν δωρεάν στα παιδιά με αναπηρίες τα απαραίτητα τεχνολογικά εκπαιδευτικά εργαλεία που θα τους επιτρέπουν να συμμετέχουν πλήρως στην κατάρτιση και την εκπαίδευση·

Κοινωνική προστασία

66. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι στη στρατηγική της ΕΕ για την αναπηρία με ορίζοντα το 2030 θα συμπεριληφθούν ειδικές δράσεις για την προώθηση συστημάτων κοινωνικής προστασίας χωρίς αποκλεισμούς σε ολόκληρη την ΕΕ, τα οποία θα εξασφαλίζουν την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε παροχές και υπηρεσίες καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής· καλεί τα κράτη μέλη να ορίσουν ελάχιστο επίπεδο κοινωνικής προστασίας για τα άτομα με αναπηρία, το οποίο θα τους εξασφαλίζει ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο·

67. καλεί τα νομοθετικά όργανα να συμπεριλάβουν τα άτομα με αναπηρία, ως ειδική ομάδα-στόχο, στον κανονισμό για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας⁽¹⁾·

68. παροτρύνει τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης κατά την αξιολόγηση και τον καθορισμό της αναπηρίας, που πρέπει να συμβαδίζουν με το πρότυπο της αναπηρίας που προβλέπεται στην UNCRPD, λαμβάνοντας υπόψη τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά εμπόδια που αντιμετωπίζει ένα άτομο και συμπεριλαμβάνοντας όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, ώστε να διασφαλιστεί ότι το βιοτικό επίπεδο των ατόμων με αναπηρία δεν θα υπονομεύεται, για παράδειγμα, από τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής·

69. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει την ενσωμάτωση της διάστασης όλων των πτυχών της αναπηρίας στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 200 της 7.6.2004, σ. 1).

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

70. συνιστά να μη χρησιμοποιούνται το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία («EaSI») μόνο για μέτρα ενεργοποίησης της απασχόλησης, αλλά και για την κοινωνική ένταξη· τονίζει τη σημασία της αποκατάστασης ως μέσου κοινωνικής ένταξης προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα άτομα με αναπηρία θα παραμένουν ενεργά εντός της κοινότητας·

71. συνιστά να λάβουν τα κράτη μέλη ειδικά μέτρα, όπως παροχή οικονομικής βοήθειας και υπηρεσιών ανάπαυλας από τη φροντίδα για την πρόωξη συστημάτων κοινωνικής προστασίας χωρίς αποκλεισμούς σε ολόκληρη την ΕΕ, τα οποία να εγγυώνται ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο, παροχές και την πρόσβαση όλων των ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής·

72. παροτρύνει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η αποϊδρυματοποίηση δεν οδηγεί σε καμία περίπτωση σε έλλειψη στέγης για τα άτομα με αναπηρία λόγω ανεπαρκούς και/ή μη προσβάσιμης στέγασης για την παροχή φροντίδας στην κοινότητα·

Υγεία

73. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πλήρως την οδηγία του 2011 για τα δικαιώματα των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περιθαλψής⁽¹⁾· συνιστά να συμπεριλάβει η Επιτροπή μια ισχυρή συνιστώσα που να αφορά την αναπηρία στην μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, προκειμένου να εξασφαλιστεί η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε οικονομικά προσιτή και ποιοτική διασυνοριακή υγειονομική περιθαλψη· καλεί, εν προκειμένω, την Επιτροπή να διενεργήσει εκτίμηση επιπτώσεων της οδηγίας ώστε να ευθυγραμμιστεί με την UNCRPD και να προετοιμάσει κατευθυντήριες γραμμές σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης της αναπηρίας στις εργασίες των εθνικών σημείων επαφής με κοινά κριτήρια επιδόσεων, συμπεριλαμβανομένων ειδικών συστάσεων σχετικά με την αναπηρία· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να παρέχουν κατάλληλη εκπαίδευση και κατάρτιση στους επαγγελματίες του τομέα της υγείας σχετικά με τις ειδικές ανάγκες των ασθενών με αναπηρία·

74. εκφράζει την ανησυχία του για τις παραβιάσεις, συμπεριλαμβανομένων των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που παρατηρούνται σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας και φροντίδας, οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις είχαν σημαντικό αντίκτυπο στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και επισημαίνει ότι οι εν λόγω υπηρεσίες πρέπει να εστιάζουν στην αποκατάσταση, να χρηματοδοτούνται επαρκώς και να παρέχονται σύμφωνα με ένα μοντέλο βασισμένο στα ανθρώπινα δικαιώματα·

75. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν υπηρεσίες ψυχικής υγείας που να σέβονται την δικαιπρακτική ικανότητα και να απευθύνονται στο ίδιο το πρόσωπο με αναπηρία και όχι σε ειδικό επίτροπο ο οποίος αποφασίζει αντί του ενδιαφερόμενου, ζητώντας τη συγκατάθεσή του για τη νοσοκομειακή περιθαλψη και θεραπεία του, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τα μέτρα υποβοηθούμενης λήψης αποφάσεων·

76. καλεί την Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής υγείας, υγειονομικής περιθαλψης και φροντίδας θα είναι πλήρως προσβάσιμες και ασφαλείς για χρήση για όλα τα άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν διανοητικές αναπηρίες και σύνθετες ανάγκες και των μελών των οικογενειών τους·

77. επισημαίνει ότι επείγει να αντιμετωπιστεί η γενική έλλειψη πρόσβασης σε διεπιστημονική εξειδικευμένη φροντίδα για τα άτομα με αναπηρίες και, στην περίπτωση που υφίσταται ανάλογη φροντίδα, να αντιμετωπιστούν οι μεγάλοι χρόνοι αναμονής των ασθενών δεδομένου ότι αποτελούν σημαντικό εμπόδιο για την ισότιμη πρόσβαση στην υγειονομική πρόληψη και θεραπεία, γεγονός που συχνά έχει ως αποτέλεσμα την επιδείνωση της κατάστασης ενός ασθενούς με αναπηρία και περιττή επιβάρυνση των συστημάτων υγειονομικής περιθαλψης·

78. επισημαίνει ότι τα συστήματα υγειονομικής περιθαλψης θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν τον εντοπισμό, την καταγγελία και την πρόληψη της σεξουαλικής βίας και/ή κακοποίησης·

79. προτρέπει τα κράτη μέλη να αυξήσουν τον αριθμό των διεπιστημονικών υπηρεσιών αξιολόγησης και επαναξιολόγησης για ενήλικους με αναπηρίες, με σκοπό την ανάπτυξη εξατομικευμένων σχεδίων τα οποία να μπορούν να υλοποιηθούν με την κινητοποίηση εδαφικών πόρων (όπως υπηρεσίες φροντίδας καθ' οίκον/ημερήσιας φροντίδας/ιδρυματικής φροντίδας) οι οποίοι θα καλύπτουν τις βιοψυχοκοινωνικές ανάγκες που εντοπίζονται·

⁽¹⁾ Οδηγία 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περιθαλψης (ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 45).

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

80. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως το πλαίσιο των ευρωπαϊκών δικτύων αναφοράς για να αναπτύξουν και να επεκτείνουν την πρόσβαση σε διεπιστημονική και εξειδικευμένη υγειονομική περίθαλψη για τα άτομα με αναπηρία γενικότερα και, ειδικότερα, για τα άτομα με σπάνιες αναπηρίες·
81. επισημαίνει την έλλειψη προσοχής εκ μέρους της Επιτροπής όσον αφορά τις αναπηρίες στο σχέδιο δράσης για το εργατικό δυναμικό της ΕΕ στον τομέα της υγείας και στο θεματολόγιο της ΕΕ για αποτελεσματικά, προσβάσιμα και ανθεκτικά συστήματα υγείας, καθώς δεν γίνεται συγκεκριμένη σχετική αναφορά στο πλαίσιο ούτε του ενός ούτε του άλλου κειμένου·
82. υπογραμμίζει την επιτυχία της δεύτερης κοινής δράσης σχετικά με την άνοια, ελπίζοντας, στο μεταξύ, ότι, για την επόμενη τριετή περίοδο, θα εκταμειυθούν συμπληρωματικά κεφάλαια από τις φαρμακευτικές εταιρείες που συμμετέχουν στην Πρωτοβουλία για τα καινοτόμα φάρμακα·
83. καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει μια στρατηγική για την αρωγή των ατόμων με σοβαρές αναπηρίες μετά τον θάνατο συγγενών τους που ήταν επιφορτισμένοι με την καθημερινή φροντίδα τους (βλέπε τον νόμο *dopo di noi* που εγκρίθηκε πρόσφατα στην Ιταλία)·
84. παροτρύνει την Επιτροπή να προβεί σε διεξοδική ανάλυση των διαφορών μεταξύ των καταληκτικών παρατηρήσεων του ΟΗΕ και της δικής της έκθεσης προόδου, ειδικά όσον αφορά τον τομέα προτεραιότητας της υγείας στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αναπηρία·
85. ζητεί να προωθείται συστηματικά η παροχή μαιευτικής φροντίδας σε τοπικό επίπεδο ως δημόσια υπηρεσία στα κράτη μέλη, προκειμένου να μειωθούν οι περιπτώσεις αναπηρίας που προκύπτουν από επιπλοκές κατά τον τοκετό και να εξασφαλιστεί ένας τοκετός που να είναι ασφαλής τόσο για τις μητέρες όσο και για τα βρέφη, σύμφωνα με τον κατάλογο ελέγχου της ΠΟΥ για τον ασφαλή τοκετό·
86. θεωρεί ενθαρρυντική την πρόοδο η οποία επιτεύχθηκε στον ευρωπαϊκό τομέα της τηλεϊατρικής, που έχει τη δύναμη να αλλάξει θεμελιωδώς τη δυνατότητα των ατόμων με αναπηρίες να αποκτούν πρόσβαση σε υπηρεσίες· πιστεύει επίσης ότι η ανάπτυξη της τεχνολογίας 4G, η άνοδος του 5G και η εξάπλωση του διαδικτύου των πραγμάτων θα οδηγήσει σε βελτιώσεις στην παροχή υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης για τα άτομα με αναπηρίες· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι ο ευρωπαϊκός τομέας τεχνολογιών υγείας δεν θα επιβαρύνεται με υπέρμετρες κανονιστικές ρυθμίσεις και ότι θα έχει επαρκή πρόσβαση σε χρηματοδότηση·

Εξωτερική δράση

87. ζητεί η εξωτερική δράση της ΕΕ να συνάδει πλήρως με την UNCRPD·
88. ζητεί από την ΕΕ να διασφαλίσει ότι η αναπτυξιακή συνεργασία και η ανθρωπιστική δράση θα είναι πλήρως προσβάσιμες και ανοικτές σε όλα τα άτομα με αναπηρία·
89. καλεί την ΕΕ να καθιερώσει έναν δείκτη για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία στο πλαίσιο της εκπόνησης των επίσημων εκθέσεων για την αναπτυξιακή βοήθεια·
90. καλεί την ΕΕ να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στον μη αποκλεισμό των ατόμων με αναπηρία από την αναπτυξιακή συνεργασία και την ανθρωπιστική βοήθεια, σύμφωνα με τη δέσμευση που έχει αναληφθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Συναίνεσης για την Ανάπτυξη, καθώς και να συμπεριλάβει στις δράσεις της την αντιμετώπιση των πολλαπλών διακρίσεων που αντιμετωπίζουν τα ευάλωτα άτομα και οι περιθωριοποιημένες ομάδες·
91. καλεί την Επιτροπή να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο στην επίτευξη της υλοποίησης στόχων βιώσιμης ανάπτυξης που περιέχουν τη συνιστώσα της αναπηρίας, στο πλαίσιο της εξωτερικής της δράσης ανεξάρτητα από μια νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία, με την κατάρτιση ενός σαφούς, διαφανούς χάρτη πορείας χωρίς αποκλεισμούς για την επίτευξη των στόχων·
92. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι ο δείκτης ΣΒΑ της ΕΕ για την απασχόληση δεν περιλαμβάνει ανάλυση ανά είδος αναπηρίας· καλεί την ΕΕ να ενθαρρύνει την ανάλυση των δεδομένων ανά είδος αναπηρίας σε συνεργασία με τις χώρες εταίρους·
93. καλεί την ΕΕ και τους εταίρους της να περιλαμβάνουν τα άτομα με αναπηρίες και τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις τους σε όλα τα στάδια αναπτυξιακής πολιτικής και εκπόνησης προγραμμάτων, μεταξύ άλλων και επί τόπου στις χώρες εταίρους με την ενεργό συμμετοχή των οργανώσεων των ατόμων με αναπηρία·

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

94. επαναλαμβάνει ότι οι γυναίκες με αναπηρία συχνά αντιμετωπίζουν ακόμη μεγαλύτερες προκλήσεις και κινδύνους σε χώρες και περιοχές συγκρούσεων· τονίζει, ως εκ τούτου, την ανάγκη προστασίας των γυναικών με αναπηρία στις εξωτερικές πολιτικές της ΕΕ·

Υποχρεώσεις εντός των θεσμικών οργάνων της ΕΕ

95. καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να εγγυηθούν εύκολη πρόσβαση στη λειτουργία, στο περιεχόμενο, στα έγγραφα, στα βίντεο και στις διαδικτυακές υπηρεσίες των εξωτερικών και εσωτερικών τους δικτυακών τόπων, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων διαβουλεύσεων, και να δημοσιεύουν εκθέσεις σχετικά με τη συμβατότητα και τη συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές, τις συστάσεις και τις υποχρεώσεις που αφορούν την προσβασιμότητα στον παγκόσμιο ιστό·

96. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι δεν έχει υλοποιηθεί ακόμη το έργο INSIGN, το οποίο διευκολύνει την ανεξάρτητη επικοινωνία κωφών και ατόμων με προβλήματα ακοής κατά τις επαφές τους με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ συνδέοντάς τα με διερμηνείς της νοηματικής γλώσσας και υποτιτλιστές στα κράτη μέλη, παρότι η Επιτροπή χρηματοδότησε την ανάπτυξη του πρωτοτύπου της πλατφόρμας υπηρεσιών το οποίο δοκιμάστηκε επιτυχώς το 2014 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·

97. καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να καθιστούν προσβάσιμες — κατόπιν απλού αιτήματος — όλες τις δημόσιες συνεδριάσεις τους, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής διερμηνείας στη νοηματική γλώσσα, μετατροπής ομιλίας σε κείμενο και εγγράφων σε γραφή Braille, καθώς και μέσω άλλων βοηθητικών και εναλλακτικών μεθόδων επικοινωνίας και της φυσικής προσβασιμότητας των κτιρίων τους· αναγνωρίζει τη δυσκολία παροχής υπότιτλων για όλες τις ζωντανές μεταδόσεις και τα βίντεο των συνεδριάσεων· ζητεί, ωστόσο, από τα θεσμικά όργανα να συνεχίσουν να παρακολουθούν τις τεχνολογικές εξελίξεις σε αυτόν τον τομέα προκειμένου να βελτιωθεί η προσβασιμότητα στο μέλλον·

98. συμβουλεύει τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να δώσουν προτεραιότητα στη διερμηνεία από και προς τις εθνικές νοηματικές γλώσσες αντί της διεθνούς νοηματικής γλώσσας, σύμφωνα με την πολιτική της ΕΕ για την πολυγλωσσία·

99. παροτρύνει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι στις εκλογές για την ανάδειξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου θα έχουν πρόσβαση και τα άτομα που επί του παρόντος διαβιώνουν σε ιδρύματα και/ή τελούν υπό επιτροπεία·

100. αναγνωρίζει την έλλειψη προσβάσιμων και χωρίς αποκλεισμούς εκλογικών διαδικασιών για τα άτομα με αναπηρία, ιδίως για τα άτομα που πάσχουν από ψυχικές/διανοητικές αναπηρίες, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών· παροτρύνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να διασφαλίσει την πλήρη προσβασιμότητα του επικοινωνιακού υλικού σχετικά με τις εκλογές για την ανάδειξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

101. καλεί τα ευρωπαϊκά σχολεία, τους παιδικούς σταθμούς και τα κέντρα φροντίδας μετά το σχολείο να παρέχουν σε όλα τα παιδιά του προσωπικού των οργάνων και υπηρεσιών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών με σύνθετες ή υψηλού επιπέδου ανάγκες υποστήριξης, ποιοτική εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς απόλυτα συμβατή με την UNCRPD·

102. καλεί την ΕΕ να διευκολύνει την παροχή εύλογων προσαρμογών και άλλων μορφών υποστήριξης της απασχόλησης, όπως η έξυπνη εργασία για τους υπαλλήλους, συμπεριλαμβανομένων των διαπιστευμένων κοινοβουλευτικών βοηθών με αναπηρία εντός των θεσμικών οργάνων της ΕΕ·

103. καλεί την Επιτροπή να αναθεωρήσει τις κοινές ρυθμίσεις, τις εκτελεστικές διατάξεις, το πεδίο εφαρμογής, τις ρυθμίσεις για την εκπροσώπηση των ατόμων με αναπηρία, την προσβασιμότητα και τις πρακτικές του κοινού συστήματος ασφάλισης ασθενείας ώστε να ευθυγραμμιστεί με την UNCRPD·

104. προτρέπει όλα τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ να δημιουργήσουν σημεία επαφής, και επισημαίνει την ανάγκη δημιουργίας ενός μηχανισμού οριζόντιου διοργανικού συντονισμού μεταξύ των Γενικών Διευθύνσεων και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ· ζητεί τα αναγκαία μέσα για την επίτευξη αυτού του σκοπού να καθοριστούν στο πλαίσιο μιας στρατηγικής για την εφαρμογή της UNCRPD·

105. προτρέπει τα θεσμικά όργανα να καθιερώσουν σφαιρικές πολιτικές πρόσληψης, διατήρησης και προαγωγής υπαλλήλων, μεταξύ άλλων με τη λήψη προσωρινών θετικών μέτρων, για τη δραστηκή και ουσιαστική αύξηση του αριθμού των υπαλλήλων και των ασκουμένων με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων ψυχοκοινωνικών και διανοητικών μορφών αναπηρίας, βάσει του άρθρου 5 της οδηγίας 2000/78/ΕΚ·

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

106. υπενθυμίζει τον ρόλο της διακομματικής κοινοβουλευτικής ομάδας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την αναπηρία, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών, που αποτελεί μια πλατφόρμα στην οποία συναντώνται ευρωβουλευτές και βουλευτές των εθνικών κοινοβουλίων και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών και οργανώσεων, τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο· σημειώνει ότι η διακομματική ομάδα είναι ένα προνομιακό φόρουμ για την προώθηση συζητήσεων και την ανταλλαγή απόψεων, με σκοπό την προώθηση της υλοποίησης της στρατηγικής·

107. καλεί τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, κατά τη διαμόρφωση, την εκτέλεση και τον έλεγχο της εφαρμογής των εσωτερικών τους κανόνων, πολιτικών και πρακτικών, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και των διατάξεων σχετικά με τις εύλογες προσαρμογές και την προσβασιμότητα, να προβαίνουν σε εκτενείς διαβουλεύσεις με ουσιαστική συμμετοχή των υπαλλήλων και των βουλευτών με αναπηρία·

Κενά στην έκθεση προόδου σε σχέση με τις καταληκτικές παρατηρήσεις

108. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι δικτυακοί τόποι των οργάνων της ΕΕ δεν επιτυγχάνουν επίπεδο αξιολόγησης AAA όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους με τα πρότυπα προσβασιμότητας· καλεί τα θεσμικά όργανα να επιτύχουν τον στόχο αυτό το συντομότερο δυνατό·

109. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η νομοθεσία της ΕΕ και των κρατών μελών στον τομέα των μεταφορών δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί πλήρως σε εθνικό επίπεδο· για τον σκοπό αυτό, συνιστά τη συγκρότηση εθνικών φορέων επιβολής του νόμου σε κάθε κράτος μέλος·

110. επισημαίνει την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την προσβασιμότητα στις σιδηροδρομικές μεταφορές· ζητεί να επιτευχθεί σε όλα τα μέσα μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των αεροπορικών μεταφορών, το ίδιο επίπεδο ρυθμίσεων όσον αφορά την προσβασιμότητα, ώστε να επιλυθούν οι συγκρούσεις μεταξύ ασφάλειας και προσβασιμότητας·

111. επισημαίνει ότι η οριζόντια οδηγία για την ίση μεταχείριση δεν εξετάζεται στην έκθεση προόδου της Επιτροπής·

112. θεωρεί λυπηρό το γεγονός ότι έχει σημειωθεί ελάχιστη πρόοδος όσον αφορά την κύρωση από την Ευρωπαϊκή Ένωση του προαιρετικού πρωτοκόλλου της UNCRPD·

113. επισημαίνει ότι μέχρι στιγμής η Επιτροπή δεν έχει προβεί σε οριζόντια, ολοκληρωμένη επανεξέταση της νομοθεσίας της ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης εναρμόνιση με τις διατάξεις της UNCRPD·

114. επικροτεί τον επικαιροποιημένο κατάλογο πράξεων, στον οποίο περιλαμβάνονται πράξεις που εκδόθηκαν πρόσφατα, αλλά εκφράζει τη λύπη του αφενός διότι η δήλωση αρμοδιοτήτων δεν έχει αναθεωρηθεί και, αφετέρου, διότι στον κατάλογο δεν περιλαμβάνονται πράξεις οι οποίες, παρόλο που δεν αναφέρονται ειδικά στα άτομα με αναπηρία, σχετίζονται ωστόσο με αυτά·

115. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν έχει σημειώσει πρόοδο ούτε όσον αφορά την ενσωμάτωση της διάστασης των δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών με αναπηρία σε όλες τις πολιτικές και τα προγράμματά της για την ισοτιμία των φύλων ούτε όσον αφορά την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις στρατηγικές της για την αναπηρία·

116. επικροτεί την υπογραφή από την ΕΕ της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης), και καλεί το Συμβούλιο να προβεί γρήγορα στην κύρωσή της·

117. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι στις τρέχουσες ευρωπαϊκές πολιτικές σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού δεν περιλαμβάνεται σε επαρκή βαθμό μια ολοκληρωμένη στρατηγική βασισμένη στα δικαιώματα για τα αγόρια και τα κορίτσια με αναπηρία ή εγγυήσεις προστασίας των δικαιωμάτων τους, καθώς και για το γεγονός ότι οι στρατηγικές για την αναπηρία δεν καλύπτουν ούτε ενσωματώνουν επαρκώς τα δικαιώματα των αγοριών και των κοριτσιών με αναπηρία· σύμφωνα με την UNCRPD και σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, καλεί την Επιτροπή να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στα παιδιά με αναπηρία· υπογραμμίζει την ανάγκη θετικών προτύπων για τις γυναίκες και τα κορίτσια με αναπηρία·

118. επισημαίνει ότι η ΕΕ δεν έχει οργανώσει ολοκληρωμένη εκστρατεία για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την UNCRPD και για την καταπολέμηση των προκαταλήψεων σε βάρος των ατόμων με αναπηρία·

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

Προς μια ολοκληρωμένη και αποτελεσματική στρατηγική για την αναπηρία για το 2030

Οριζόντια ζητήματα

119. καλεί την Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι μια μελλοντική στρατηγική για την αναπηρία θα στοχεύει στην πλήρη εφαρμογή της UNCRPD σε όλους τους τομείς πολιτικής της ΕΕ και στην ενσωμάτωση σε όλους τους τομείς πολιτικής της ευρύτερης προσβασιμότητας, της συμμετοχής όλων χωρίς αποκλεισμούς, της αμεροληψίας και της ισότητας, συμπεριλαμβάνοντας όλα τα άρθρα της UNCRPD, θα προβλέπει επαρκή προϋπολογισμό, χρονοδιάγραμμα εφαρμογής και μηχανισμό παρακολούθησης και θα έχει την ίδια νομική αξία με την σημερινή στρατηγική· έχει επίγνωση του γεγονότος ότι η στρατηγική μπορεί να στεφθεί με επιτυχία μόνο εάν εξασφαλιστεί η συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών·

120. τονίζει ότι η στρατηγική για την περίοδο 2020-2030 θα πρέπει να βασιστεί σε μια οριζόντια, ολοκληρωμένη επανεξέταση του συνόλου της νομοθεσίας και των πολιτικών της ΕΕ ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης εναρμόνιση με τις διατάξεις της UNCRPD, και ότι θα πρέπει να συμπεριλάβει μια αναθεωρημένη δήλωση αρμοδιοτήτων·

121. καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τη λήψη μέτρων που αφορούν την αποτελεσματική επανένταξη και αποκατάσταση με σκοπό τη μείωση ή την εξάλειψη των επιπτώσεων που έχει μια ασθένεια ή μια σωματική, διανοητική ή συναισθηματική αναπηρία στην ικανότητα βιοπορισμού ενός ατόμου·

122. συνιστά στην Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι όλες οι μελλοντικές στρατηγικές και οι σχετικές διαδικασίες διαβουλεύσεων θα πρέπει να είναι διαφανείς, κατανοητές και πλήρως προσβάσιμες και να περιλαμβάνουν σαφείς δείκτες και σημεία αναφοράς·

123. επισημαίνει ότι στο σύνολο των δεικτών ΣΒΑ της ΕΕ δεν περιλαμβάνονται τα άτομα με αναπηρία όσον αφορά τον στόχο 4 (εκπαίδευση), τον στόχο 5 (ισότητα των φύλων) και τον στόχο 8 (αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη)· ζητεί να χρησιμοποιηθούν παγκόσμιοι δείκτες ΣΒΑ στο πλαίσιο της μελλοντικής στρατηγικής για την παρακολούθηση της εφαρμογής των κυριότερων δράσεων και πολιτικών της ΕΕ στον τομέα της απασχόλησης·

124. τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η μελλοντική στρατηγική για την αναπηρία θα συνάδει με άλλες πρωτοβουλίες και στρατηγικές της ΕΕ, ούτως ώστε να προωθηθούν η απασχόληση και η ένταξη των ατόμων με αναπηρία, και ιδίως των γυναικών·

125. συνιστά να συμπεριληφθούν στη στρατηγική που θα διαδεχθεί την «Ευρώπη 2020» οι δημόσιες συμβάσεις και η τυποποίηση ως οριζόντια ζητήματα, προκειμένου να αυξηθεί η απασχολησιμότητα των ατόμων με αναπηρία, καθώς και να ευνοηθούν η συλλογή και η ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών·

126. παροτρύνει την Επιτροπή να διασφαλίσει τη συμβατότητα των έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ με την προσέγγιση που ακολουθεί η UNCRPD για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, απέχοντας από την χρηματοδότηση έργων των οποίων τα αποτελέσματα δεν είναι προσβάσιμα, αποκλείουν τα άτομα με αναπηρία και δεν τηρούν τα πρότυπα προσβασιμότητας·

127. καλεί την Επιτροπή να προτείνει την δημιουργία ενός προσβάσιμου εργαλείου αξιολόγησης με συνεχή παρακολούθηση, συμπεριλαμβανομένων ειδικών δεικτών και απτών στόχων·

128. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη, σε συνέχεια της κύρωσης της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης από την ΕΕ, να λάβουν ειδικά μέτρα για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών με αναπηρία· παροτρύνει την Επιτροπή να εκπονήσει μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή στρατηγική για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, με ιδιαίτερη προσοχή στις γυναίκες και τα κορίτσια με αναπηρία·

129. αναγνωρίζει ότι οι γυναίκες με αναπηρία, και ιδίως με διανοητικές αναπηρίες, είναι περισσότερο ευάλωτες στη βία με βάση το φύλο, τη σεξουαλική παρενόχληση ή άλλες μορφές κακοποίησης· αναγνωρίζει, επιπλέον, ότι εξαιτίας της θέσης εξάρτησης στην οποία βρίσκονται ενδέχεται να μην είναι σε θέση να εντοπίσουν ή να αναφέρουν τον κακοποιητή· τονίζει την ανάγκη να ληφθεί περαιτέρω μέριμνα για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την αναπηρία η οποία επιτρέπει προληπτικά μέτρα που αποβλέπουν στην αποφυγή κάθε είδους κακοποίησης και στην παροχή ποιοτικής, προσιτής και εξατομικευμένης στήριξης στα θύματα βίας·

130. καλεί την ΕΕ να ενσωματώσει την ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία στο σύνολο της νομοθεσίας της ΕΕ και της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου· ζητεί, εν προκειμένω, να καθιερωθεί ένας ουσιαστικός διαρθρωμένος διάλογος μεταξύ της ΕΕ και των οργανώσεων που εκπροσωπούν τα άτομα με αναπηρία, κατά την εκπόνηση της στρατηγικής για την περίοδο μετά το 2020·

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

131. συνιστά να συμπεριληφθεί στη μελλοντική στρατηγική ο καιρικός ρόλος που διαδραματίζουν οι υπηρεσίες υποστήριξης για την άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία·

132. συνιστά να συμπεριληφθούν στη μελλοντική στρατηγική ζητήματα που αφορούν την κατάρτιση του προσωπικού, τα οποία έχουν θεμελιώδη σημασία για την παροχή στήριξης σύμφωνα με τις αρχές της UNCRPD·

Πρόσθετοι τομείς για δράση

133. ζητεί μετ' επιτάσεως, την ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των φύλων και της καταπολέμησης των διακρίσεων, μεταξύ άλλων, για παράδειγμα, και για τα άτομα ΛΟΑΔΜ με αναπηρία που εκτίθενται σε πολλαπλές διακρίσεις, σε όλους τους τομείς μιας μελλοντικής στρατηγικής· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν εκστρατείες και μαθήματα κατάρτισης με σκοπό την ευαισθητοποίηση σχετικά με την UNCRPD και τον σεβασμό της ποικιλομορφίας, προκειμένου να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις, ο στιγματισμός και οι προκαταλήψεις σε βάρος των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με ψυχοκοινωνικές αναπηρίες, μαθησιακές αναπηρίες ή αυτισμό·

134. υπογραμμίζει ότι πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για την αντιμετώπιση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων σχετικά με την αναπηρία στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, προκειμένου να αλλάξουν οι επικρατούσες κοινωνικές πρακτικές αποκλεισμού· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επενδύσουν σε πρωτοβουλίες ευαισθητοποίησης του κοινού προκειμένου να εξασφαλιστεί η απεικόνιση των ατόμων με αναπηρία ως ίσων πολιτών και να καταπολεμηθούν έτσι τα στερεότυπα σχετικά με την αναπηρία·

135. επισημαίνει ότι υπάρχει διασύνδεση μεταξύ φύλου και αναπηρίας, ιδίως όσον αφορά την ενημερωμένη συγκατάθεση των ενδιαφερομένων στη χρήση αντισύλληψης, την αναγκαστική στέρωση και την πρόσβαση σε αναπαραγωγικά δικαιώματα· καλεί τα κράτη μέλη να εξετάσουν την ανάγκη αξιολόγησης της σχετικής νομοθεσίας τους·

136. παροτρύνει την ΕΕ να ενσωματώσει τα δικαιώματα των παιδιών με αναπηρία σε όλους τους τομείς της μελλοντικής στρατηγικής·

137. αναγνωρίζει ότι η ικανότητα δικαιοπραξίας αποτελεί προϋπόθεση για την απόλαυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ψήφου, και ότι οποιαδήποτε νέα στρατηγική πρέπει να θέτει ως στόχο κανείς να μην στερείται αυτής της νομικής ικανότητας λόγω αναπηρίας σε όλους τους τομείς της ζωής· τονίζει, για τον σκοπό αυτό, ότι η ΕΕ θα πρέπει να εξασφαλίσει τη δυνατότητα όλων των ατόμων με αναπηρία να ασκούν όλα τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες και τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, σε αγαθά και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζικών υπηρεσιών, την πρόσβαση σε απασχόληση και υγειονομική περίθαλψη, καθώς επίσης και το δικαίωμα ψήφου στις ευρωπαϊκές εκλογές και καταναλωτικά δικαιώματα, σύμφωνα με τη Σύμβαση, και να ενθαρρύνει τη λήψη μη αναγκαστικών μέτρων και την υποστηριζόμενη λήψη αποφάσεων σύμφωνα με την UNCRPD·

138. καλεί μετ' επιτάσεως την Επιτροπή να συμπεριλάβει όλα τα πιθανά μέτρα στη νέα στρατηγική ώστε να διασφαλίζεται η ελευθερία και η ασφάλεια όλων των ατόμων με αναπηρία οποιουδήποτε είδους σύμφωνα με την Επιτροπή της UNCRPD·

139. προτρέπει την Επιτροπή να διατηρήσει την αρχή της εταιρικής σχέσης σε μελλοντικούς κανονισμούς σχετικά με τη χρηματοδότηση και να διασφαλίζει την πλήρη τήρησή της·

140. καλεί την ΕΕ να προωθήσει τη διαρθρωτική συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία και των αντιπροσωπευτικών τους οργανώσεων σε όλες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ΕΕ, και να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη ικανοτήτων των οργανώσεων των ατόμων με αναπηρία προκειμένου να παρασχεθεί στα άτομα με αναπηρία η δυνατότητα διαρθρωτικής συμμετοχής σε όλες τις αποφάσεις που τα αφορούν· καλεί τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να παρέχουν κατάρτιση σχετικά με την UNCRPD ώστε να διασφαλιστεί ότι τα άτομα με αναπηρία θα γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και με αυτόν τον τρόπο να καταστεί δυνατή η πρόληψη των διακρίσεων·

141. υπενθυμίζει ότι η επιτροπή της UNCRPD έχει εκφράσει την βαθιά της ανησυχία για την επισφαλή κατάσταση των ατόμων με αναπηρία στην τρέχουσα μεταναστευτική κρίση στην ΕΕ· καλεί μετ' επιτάσεως την Επιτροπή να ενσωματώσει τη διάσταση της αναπηρίας στις πολιτικές της για τη μετανάστευση και τους πρόσφυγες και να διασφαλίσει ότι το σύνολο της χρηματοδότησης της ΕΕ που διατίθεται για την αντιμετώπιση αυτής της ανθρωπιστικής κρίσης θα προορίζεται επίσης για τα άτομα με αναπηρία·

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

142. ζητεί επιτακτικά από τα κράτη μέλη να ταξινομήσουν τα δεδομένα ανά μορφή αναπηρίας και να συνεργάζονται στενά με την Eurostat για τη συλλογή συγκρίσιμων στοιχείων σχετικά με την αναπηρία σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που ζουν σε ιδρύματα, συνδέοντας παράλληλα τη στρατηγική για την αναπηρία με τη διαδικασία των ΣΒΑ και το θεματολόγιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030·

143. τονίζει την ανάγκη για μετρήσιμους και συγκρίσιμους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες, συμπεριλαμβανομένων δεικτών σχετικά με την προσβασιμότητα, την ισότητα, την απασχόληση, την κοινωνική προστασία, την υγεία, τα σχολικά αποτελέσματα και τον αριθμό των σπουδαστών σε προγράμματα εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, ώστε να αξιολογείται η εφαρμογή της UNCRPD από την ΕΕ και τα κράτη μέλη, και ζητεί επιτακτικά τη συλλογή δεδομένων για να υποβοηθηθεί η εφαρμογή των εν λόγω δεικτών·

144. παροτρύνει την ΕΕ να αναπτύξει ένα σύστημα δεικτών βασισμένο στα ανθρώπινα δικαιώματα σε συνεργασία με τα άτομα με αναπηρία και τις αντιπροσωπευτικές τους οργανώσεις, καθώς και ένα σύστημα συλλογής συγκρίσιμων και ολοκληρωμένων δεδομένων, με κατανομή ανά φύλο, ηλικία, αγροτικό ή αστικό πληθυσμό και τύπο αναπηρίας·

145. αναγνωρίζει ότι τα άτομα με διανοητικές αναπηρίες είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στις διακρίσεις και την κακοποίηση και συχνά τοποθετούνται σε ιδρύματα, χωρίς πρόσβαση στην εκπαίδευση ούτε αυτοδιάθεση·

146. παροτρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν πρόσθετα μέτρα για την προσέγγιση των πλέον ευάλωτων ατόμων, όπως οι άστεγοι με αναπηρία·

147. υπογραμμίζει την ανάγκη για συνεχή παρακολούθηση της εφαρμογής της UNCRPD, σύμφωνα με το άρθρο 33 αυτής και για διαβούλευση με τις οργανώσεις εκπροσώπησης ατόμων με αναπηρία·

148. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι εργασίες της ομάδας υψηλού επιπέδου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και άλλων μορφών μισαλλοδοξίας, οι οποίες αφορούν την καταγραφή και τη συλλογή δεδομένων για εγκλήματα μίσους, θα συμπεριλαμβάνουν όλα τα εγκλήματα μίσους κατά ατόμων με αναπηρία·

149. παροτρύνει όλα τα κράτη μέλη να διαθέσουν επαρκείς και σταθερούς οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για την παρακολούθηση των πλαισίων που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 33 παράγραφος 2 της UNCRPD για να επιτελούν το έργο τους με ανεξάρτητο τρόπο·

150. παροτρύνει την Επιτροπή να παράσχει επαρκείς πόρους στο πλαίσιο παρακολούθησης της ΕΕ ώστε να μπορεί να εκτελεί τα καθήκοντά του με ανεξάρτητο και ικανοποιητικό τρόπο·

151. υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή Αναφορών (PETI) λαμβάνει μεγάλο αριθμό αναφορών κάθε έτος, για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία σε ολόκληρη την ΕΕ στις καθημερινές τους δραστηριότητες σε σχέση με οκτώ κύριους τομείς δράσης που προσδιορίζονται στην Ευρωπαϊκή Στρατηγική για άτομα με αναπηρία και με άλλα ζητήματα προσβασιμότητας, όπως η πρόσβαση στην υγεία και την κοινωνική προστασία, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, την αγορά εργασίας, το δομημένο περιβάλλον και τις μεταφορές, τα αγαθά και τις υπηρεσίες, την ενημέρωση και επικοινωνία, και τη συμμετοχή στην πολιτική τη δημόσια και πολιτιστική ζωή·

152. καλεί όλα τα κράτη μέλη να κυρώσουν την UNCRPD και να υπογράψουν το προαιρετικό πρωτόκολλο·

153. επισημαίνει τον προστατευτικό ρόλο που διαδραματίζει η Επιτροπή Αναφορών μέσω της διαδικασίας υποβολής αναφορών (παράλληλα με τον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή, ο οποίος ασχολείται για την προστασία των πολιτών σε περίπτωση κακοδιοίκησης) στη βάση του πλαισίου της ΕΕ για την UNCRPD, ώστε ο αναφέρων να μπορεί υποβάλει καταγγελία κατά της προσβολής αυτών των δικαιωμάτων από τις ευρωπαϊκές, εθνικές και τοπικές αρχές· τονίζει ότι οι αναφορές που λαμβάνει η Επιτροπή καταδεικνύουν την ανάγκη να υιοθετηθεί μια αποτελεσματική, οριζόντια, αμερόληπτη και βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα προσέγγιση όσον αφορά τις πολιτικές που αφορούν την αναπηρία· τονίζει τον ρόλο του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενίσχυση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία στην ΕΕ και στην υποστήριξη της εφαρμογής της UNCRPD·

154. επισημαίνει ότι το μεγαλύτερο μέρος των αναφορών που υποβάλλονται από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφορούν τις δυσκολίες κατά την εφαρμογή των διαδικασιών, την επίτευξη αναγνώρισης και τις καθυστερήσεις στις πληρωμές των συντάξεων αναπηρίας από τις αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες· υπογραμμίζει ότι η ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία και ο συναφής προς αυτήν τομέας της κοινωνικής προστασίας πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στα ζητήματα αυτά, σύμφωνα με το άρθρο 28 της UNCRPD σχετικά με το επαρκές επίπεδο διαβίωσης και κοινωνικής προστασίας·

Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2017

ο

ο ο

155. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.
-